

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 26 (3482) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Szerdán megkezdődött a hetek óta várt nagy csata Cassinóért

Erődtiménnyé építették ki a németek a várost — A Japán elleni háború gyors befejezésére törekszenek a szövetségesek

Miért fél Amerika a Szovjet alkotmány módosításától?

Londonból jelentik (Bud. Tud.): Clark tábornok főhadiszállásáról jelentik, hogy az amerikai csapatok néhány óra óta Cassinónál rendkívül heves harcban állanak. Minden talpalatnyi földért véres küzdelem folyik. Cassinótól három kilométerre északra vannak az olasz laktanyák, melyeket a németek erődtiménnyé építettek ki. A laktanyák körül szerda reggel óta vesztéssel teljes harc dúl, amely mindeddig nem dőlt el, bár a szövetségesek nehéz tüzérséget is használnak. Ugyanez a helyzet állapítható meg az 5. hadsereg több szakaszán is. A németek rendkívül elszánt ellenállást fejtenek ki. Mindebből arra következtetnek, hogy a szövetségesek nem számítanak arra, hogy hamarosan előrenyomulhatnak Cassinói síkságon. Az a vélemény, hogy Kesselring fővezémi vonalát Vellerri és Abesano közé vonja vissza, tévesnek bizonyult.

A Pest írja: Zürichből jelentés érkezett arról, hogy szerdán délelőtt megkezdődött a hetek óta várt nagy csata Cassinóért. A németek nemcsak Cassino környékét, hanem magát a várost is erődtiménnyé építették ki. A várostól északra mintegy három kilométerre sziklák közé épített rejtett ütegekben pusztító tüzet zúdítanak a támadókra. Szerdán délután a harc Casino kijelölt házai között tombolt. A várostól keletre és nyugatra a szövetségesek támadása az úgynevezett Gusztáv-vonalon a németek kemény ellenállásán megüszült. Ugyancsak rendkívül heves harcok folynak a nettunói hídfő déli és délkeleti részén. Szerdán késő délután a német páncélosok ellentámadást kezdtek.

Sem Japánt, sem Németországot nem lehet kitéhezletni

Washingtonból jelentik (Bud. Tud.) A földművelésügyi miniszter az országgyűlés elé terjesztett évi jelentésében hangoztatja, hogy aligha van kilátás arra, hogy Japánt kitéhezlettel győzzék le. Németországgal kapcsolatban sem lehet inségről beszélni. A szövetséges nemzetek szerint elegendő élelmiszerral vannak ellátva a hadviselők, kivétel csak a Szovjet, ahol emberek milliói valóban éhséggel állanak szemközt.

Washingtonból jelentik (Bud. Tud.) Roosevelt a szerdai sajtóértekezleten kijelentette, hogy a szövetségesek arra törekszenek, hogy a Japán elleni háborút minél gyorsabban befejezzék. A szövetségesek ki akarják üzni a japánokat Burmából. Malajából és a többi megszállott területről, most azonban az angolszászok, újzealandiak és hollandiak arra a meggyőződésre jutottak, hogy a japánokat vízen, levegőben és szárazföldön, saját földjükön kell megverni. Hollandiában és máshol bizonyára nem magyarázzák majd félre az amerikai

csapatok jelenlétét. A szövetségesek abban látják feladatukat, hogy biztosítsák Japán vereségét, mert enélkül Ázsia egyetlen országa sem lehet szabad.

Fejtegetései végén Roosevelt óva intett a túlzott derüléstől, a Marshall-szigeteken történt partraszálló hadművelet után.

Életbelépett az orosz alkotmánymódosító rendelet

Stockholmból jelentik (NTL.): A brit hírszolgálat szerint, a moszkvai rádió szerdán éjszaka két rendeletet közölt. Ezekkel a rendeletekkel életbe léptették a hadügyi és külügyi népbiztosság átalakítására vonatkozó javaslatokat úgy, ahogy Molotov a keddi tanácsülésen előterjesztette.

Stockholmból jelentik (MTL.) Az

angol hírszolgálat diplomáciai tudósítója azt írja, hogy hivatalos brit körök szerdán este tartózkodtak attól, hogy magyarázatot fűzzenek a szovjet alkotmánymódosításhoz, bár kifejezésre juttatták nagy érdeklődésüket és teljes figyelmüket. Mint Hull megállapította, az ügy kizáróan a szovjet kormányra tartozik. Az eseményeket csak bizonyos idő múlva lehet majd megfelelően felbecsülni.

Zürichből jelentik (MTL.): Washingtonból jelentik, hogy különféle amerikai megfigyelők félnek a szovjet alkotmány módosításától, amelynek következtében 16 szovjet köztársaság tarthat fenn diplomáciai viszonyt a küljölddel. Azt állítják, hogy ez az elhalározás a béketárgyalásokra való tekintettel történt. Ezzel a szovjetnek az a szándéka, hogy a tárgyalóasztalnál nagyobb befolyást fejtheszen ki, mint a brit birodalom a magukat szervezetével. Nem lehet minden további nélkül feltételezni, hogy az Egyesült Államok szavazata ilyenformán erősen háttérbe szorul, mert figyelembe kell venni azt, hogy ha a háború utáni világ újrendezésére kerül a sor, az Egyesült Államok nem maradnak szükségképpen magukra. A nyugati feltek köztársaságai bizonyára nem hagyják kihasználatlanul azt a lehetőséget, hogy halassák szavukat.

Apácakolostort bombáztak a pápai nyaralóvárosban

Rómából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az angol-amerikai légiőro a római rádió jelentése szerint az Albanoi hegységben fekvő pápai nyaralóhely, Castellgandolfo ellen intézett támadás során egy apácakolostort is bombáztott. A romok alól a zárda 20 nővére közül

17-et holtan ástak ki. A másik három súlyosan megsebesült. Pápai területen belül négy bombát dobtak a támadó angol-amerikai repülőgépek. Kettő ezek közül nem robbant, a másik kettő pápai középületekben kárt okozott.

Súlyos károkat okozott az újabb török földrengés

Ankarából jelentik: (MTI) A keddi földrengés pusztításáról csak lassan érkeznek jelentések Ankarába, mert a földrengéssújtotta vidékkel megszakadt a távbeszélő összeköttetés. A kandili obszervatorium megállapítása szerint a mostani földrengés fészke Istanbultól 180 kilométerre volt. A hatóságok ideiglenes közlése szerint a földrengés a Kastamonu és Ankara közötti vidék lakosságát sújtotta, ugyanazt a vidéket, amely a múlt évben is szenvedett ettől

a súlyos csapástól. Fovarec vidékén amely az ankarai kormányzósághoz tartozik, 800 ház omlott össze és 130 halottat számoltak meg. A leginkább sújtott helyek Gerebe és Cserkesz vidékén voltak. A 10.000 lakosú Gerebe városa 80 százalékan elpusztult. Szerdán este 50 halottat ástak ki a romok közül. — Cserkeszből még semmi jelentés nem érkezett. A kormány nyomban segítő csapatokat küldött ki a földrengés-sújtotta vidékre.

Szent Benedek üzenete korunkhoz

A háború ötödik évében az emberiség legegységesebb birtoka a szenvedés. A válság, amelyben élünk, nemcsak köztudat immár, hanem kinzó élmény is. A világ beteg már régóta. Körülállják az orvosok, tudósok, igyekeznek gyógyítani, de csak nem találják meg az orvosságot. A háború a szenvedéseket csak növeli. Ahogy közeledik a fegyveres döntés pillanata, annál jobban előtűnnek a holnap gondjai. Egyre jobban figyel a világ a szellem szavára, az igazság tárgyilagos kutatóiban pillantja meg bajának orvosait. Olyan korszakban, amely az anyagi erő és hatalom isteneinek hódol, a megtérés és a gyógyulás első jele, hogy a szellem hangja, a tisztázó, a vox humana egyre több nyitott fülre talál. Mi lenne, ha a vox divina juthatna szóhoz?

Fordul a szél. Az emberiség újra szellemtől várja a kiút megtalálását. Ujra sokan olvassák a bibliát. Igére szomjasak a lelkek.

Szt. Benedek is a szellem, az ige magas alázatos tekintélyével, nem a politika és a hatalom jogcímén, hanem 1400 éves rendjének kulturmunkája címén szól hozzá a mai válság megoldásához, a holnap menetrendjéhez. Az európai kultúra valahogy a bencés rend gyermeke. Ennek a tévelygő gyermeknek az életútjához tehát apai tekintéllyel is szól Szt. Benedek. Szava ledönti az országhatárokat és szinte feleltük lebeg. Hiszen Franciaországot, Angliát, Németországot, Magyarországot, stb. a Szt. Agostonok, a Szt. Mórok, a Szt. Bonifácok, Szt. Adalbertek térítették meg, kulturájukat a Venerabilis Bédák, az Alkuinok, a Szt. Gellérték mélyítették el. Földjüket a Bencés vértanúk vére termékenyítette meg. A többtermelést a bencések verejtéke indította meg európaszerte.

Nem esoda, ha a mai bencészívnek is az egész emberiség szenvedése fáj. Nemesoda, ha a bencés lélek a harag, a gyűlölet, a bosszú tüzeiben egymásra rontó frontok, az egészen összehangyolódott világ felett is már ott látja a bencés pax, a nagy világegyetemes gondolatát.

Szt. Benedek atyánk, aki már a VI. században végig élt egy ilyen nagy világhatasztrófát, akinek alakja mint valami nagy világítótorony emelkedik ki a század sötétjéből, azt mondja ma is ennek az anyagias, hatalmi hőbortban tultengő világnak: Krisztusnak semmit edje ne tegyetek. Ugy végezték minden dolgotokat, hogy mindenben Isten dicsőíttessék! Szent Benedek hisz a szellemi és erkölcsi értékek felsőbbbségében, koroktól független állandóságában, hisz a krisztusi igazságok isteni erejében. A földies gondolkodásu embernek odakiáltja: Reddeas Christo regi militaturus per obedientiam, akitől az engedelmesség által elszakadtunk. Vissza Krisztushoz, Vissza az imával megszentelt munkához. Ora et labora. Vissza az áldozat-

Mozik műsora:

APOLLÓ: Rákóczi nótája.
BELVÁROSI: Muki
CASINO: Leányvásár.
KORONA: Fény és árnyék.

tos munkához, melyet Isten kegyelme megszentelt.

Vissza a népek szolidaritásához. Az ő szemében nincs barbár, és római, nincs szegény és gazdag, nincs hódító és meghódított. Szent Pállal vallja: mi mindnyájan egyek vagyunk Krisztusban. A rómaiak és görög kibékítése a monostorokban nemcsak kora számára volt életprogram. Ma is életprogram a bencés pax, a béke.

A Krisztusban alvó lelki egység gondolatában védi az emberi személyiséget, az egyéni jogokat, amelyeket pedig a mai kollektív világnézet szinte teljesen magába szív. Bencés gondolat, ezt, törvénykönyvünk termelte ki: auffers liberatam, aufers dignitatem. Elveszed az ember szabadságát, elveszed az ember méltóságát. A szabadság hátor hitvallója Szt. Benedek, mert szabadság nélkül nem tud kibontakozni az emberi személyiség. Szt. Benedek rendje mindenüvé a teljes római kultúrát vitte. Tévednénk, ha azt hinnénk, hogy csak lelkiességgel gazdagította a világot. Az antik magas kultúrától megmentett mindent, ami menthető volt. Államezmet, jogot, irodalmat, művészetet, bölcséletet, átmentett mindent, csak a rosszat hagyta el.

A gyógyulásra váró emberiség ma is bizalommal tekinthet Szt. Benedek elveire, hiszen ezek kiállták már a VI. század nagy válságát: kiállták 14 évszázad válságait, a vilgot ma is csak Krisztus szellemében, az egyéni és nemzeti szabadság, az egyenjogúság és az igazságosság, ma sum cuique szellemében lehet újrendezni. Az emberiség történelmének ebből a legnagyobb válságából megint csak a krisztusi erkölcs, a krisztusi szellem menthet meg bennünket, mint az emberiség régebbi válságaiban. (Wilhelm Röpke, Genf; A harmadik út Korunk társadalmi válsága.)

MIHÁLYI ERNŐ

Daróczi Kiss Lajos gyászja

Özv. Kiss Endréné született Bacsó Margit 66 esztendősen csütörtök hajnalban hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunyt Daróczi Kiss Lajos, a Nagyvárad felelős szerkesztője édesanyját vesztette el. Az elhunyt testvérei, özv. Dobay Lászlóné született Bacsó Ilona és Bacsó L. Vilmos premontrai kanonok alperjel, menyé és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz az olasz temető Haller kápolnájából. Az elhunyt uriaszony igazi mintaképe volt a családjaért élő magyar nőnek és a maga körében jószívvel támogatója volt a szegényeknek. Halála őszinte részvétet keltett ismerősei és barátai körében.

Eredeti **SZESZ** és

kisüsti gyümölcspálinkák

Eladás nagyban és kicsinyben kizárólag viszonteladók részére

vitéz Sulyok Lajos Géza

szesz-, gyümölcspálinka és égetett szeszitalok nagykereskedése
Nagyvárad, Kanucinus-u. 1. Telefon: 21-16

Közel négyszázezer pengővel tartoznak a közüzemek haszonrészesedés címén a városnak

Nagyvárad, febr. 3. Lapunk legutóbbi számában beszámoltunk a hétfő délután tartott közgyűlésről. A közgyűlésen nagyobb vita fejlődött a közüzemeknek a város háztartásával szemben fennálló tartozásai ügyében tett polgármesteri előterjesztéssel kapcsolatban.

Megírtuk, hogy a városi közüzemek a városi háztartási alapnak az 1941. és 1942. évi közüzemi nyereségből a háztartást megillető nyereségrészesedés címén összesen 398.276 pengővel tartoznak. E tartozás rendezésére a polgá-

mester bizottságot küldött ki.

A közleményről szóló beszámolóink címbe najnalatos hiba csúszott be. Kézséggel igazítottunk helyre: *A közüzemek közel négyszázezer pengővel tartoznak a városi háztartási alapnak.*

Felhívás Nagyvárad város közönségéhez

A külföld tapasztalatai szerint a légi terroreselmények okozta tüzeket a lakóházak légoltalmi, önvédelmi szervezete egyedül a legtöbb esetben már nem igen képes megfékezni és oltani, ezért megfelelő tűzoltó szakfelszereléssel ellátott erőket kell a veszélyeztetett helyen egységes irányítással alkalmazni. A hatósági tűzoltóság korlátolt létszámával a várható tüzesetek sokasága miatt ennek a feladatnak egyedül nem képes megfelelni; támogatásra, illetve kiegészítésre szorul.

A Légoltalmi Liga Nagyvárad Csoportja más városok mintájára a város szükségleteinek megfelelően az egyes légó, alkörzetekben 22 gyorssegítségcsapat szervezését és szak kiképzését kezdte meg. A szükséges szaktűzoltó felszereléseket azonban saját anyagi eszközeiből már nem tudja beszerezni, ezért is a Légoltalmi Liga Területi Felügyelőségének 827-1943. sz. megkeresése alapján felhívom a város közönségét, hogy adakozásával tegye lehetővé a nemsokára rendelkezésre álló gyorssegítségcsapatok működését.

A gyűjtés a tőmbesoport parancsnokok irányítása mellett, a házparancsnokok bevonásával történik.

Abban a biztos tudatban, hogy kérésemet Nagyvárad város nagyjérdemű közönsége megérti, felkérem a város minden egyes lakóját, hogy saját életének és vagyonának megmentése érdekében tehetségéhez képest adakozzék.
Nagyvárad, 1944. február 3.

Dr. SOÓS ISTVÁN, s. k., polgármester.

Arany Paszkál egyfelvonásos darabját adták elő a Levente Otthonban

Nagyszámú előkelő közönség előtt mutatták be tudásukat kedden délután a leventeműkedvelők a Levente-otthon dísztermében.

A nívós műsorszámokat a leventék vonósnyegyse nyitotta meg. A fiúk kiváló, fejlődésképes zenei tudást árultak el. A második szám, amit külön ki kell emelnünk, Madách Imre: „Az ember tragédiájá”-nak negyedik jelenete. A Lucifert megszemélyesítő Gyenge Árpád olyan elhitető erővel játszotta végig nehéz szerepét, hogy a közönséget teljes két percig tartó tapsra ragadtatta. Élethűen és telje átérzéssel játszott Szerencsi Hugó, az Ádám személyesítője is és Pénzes Emmi az Éva szerepében. Majd Bartóthy Zoltán hegedűszóloja aratótt osztatlan sikert.

Utána Proszlai Rezső szavaiat, Surányi Mimi és Tóth Kovács Ilona magyaros tánc-számait és Turbucz Gyula zongorakísérete mellett, egy énekhármás váltottak ki élénk tapcsokat.

Utolsó műsorszámként Arany Paszkál leventegyeseleti elnök egyfelvonásos, hazafias tárgyú darabját adták elő nagy sikerrel.

A műsoros-est végeztével vacsorán látta vendégül a Levente-otthon a város levente életének vezetőit, barátait és azokat a leányokat és ifjakat, akik a műsorban közreműködtek.

Révész Sándor szerető szavakkal köszönte meg leventéinknek a szép teljesítményt. Lelkes szavakkal buzdította az ifjúságot.

Utána dr. Hlatky Endre városi főispán kitüntető jelvényeket osztott ki azok között, akik decemberben, a Szent László-napon szereplésükkel hozzájárultak a sikerhez.

Gy. J., levente.

Panaszt tettek a köművesek az iparügyi miniszternél a rossz minőségű téglák miatt

A Köművesek Ipartestülete előjárósági ülést tartott, melyen foglalkoztak az utóbbi időben forgalomba került rosszminőségű téglák ügyével. Egyes gyárak által szállított téglák a minimális szilárdságot sem érik el és befalazása nélkül, a téglarakások sulya alatt szétomlanak. A gyárak azzal védekeznek, hogy az elégtelen szénmennyiség miatt nem tudják a téglát kellően kiégetni. Ezzel szemben az építőmestereknek az a véleményük, hogy a gyárak nem ügyelnek az alapanyagban lévő mészcsemókra, melyek a csökkenett égetés folytán nem semmisülnek meg, hanem akár a habarts, akár a levegő-

nedvessége folytán megoldódnak és ez a kémiai folyamat bontja szét az égetett téglát. Az építőmesterek rámutattak azokra a súlyos következményekre, melyek a rossz téglák szétmálása következtében az építkezésnél beállhatnak. Az ipartestület felhívja az iparügyi miniszter és az Anyaghivatal figyelmét is a súlyos téglákra és megfelelő intézkedést kér. (Magy. Tud.)

Szönyeget importálunk Törökországból 100.000 font értékben

A KOF szőnyegkereskedelmi osztálya ülést tartott, melyen a szakma aktuális kérdéseit tárgyalták. A szőnyegkereskedők lépéseket tettek a pénzügyminisztériumban, hogy a szőnyegeladások után kirótt 30 százalékos fényűzési adót ne esetenként, hanem átalányösszegben fizethessék. Miután az átalányösszeg kiszámításához szükséges adatok már rendelkezésre állanak, remélik, hogy kérésüket a pénzügyminisztérium hamarosan kedvezően fogja elintézni. Bejelentették, hogy a közeljövőben 100.000 font értékű szőnyeget hozunk be Törökországból. A kontingens szétosztásában a KOE szőnyegkereskedelmi osztálya is bekapcsolódik. (Magy. Tud.)

Ipartestületi hírek

Az Ipartestület Faipari Szakosztálya értesíti tagjait, hogy a hivatalos óra 1944 február 1-től csak déllőtt 9 órától 1 óráig lesz. Kérjük tehát a tagokat, hivatalos ügyeiket csak déllőtt intézzék. Egyben felhívjuk a tagok figyelmét, hogy enyvtalványait minél előbb váltsák ki, mivel az enyvtalványok kiadása egybeesett az igénylésekkel. *Elnökség.*

Az Ipartestület Faipari Szakosztálya értesíti tagjait, hogy február 1-én 5-ig a szakosztály irodájában bejelenteni sziveskedjenek, a hivatalos órák alatt, későbbi jelentkezőket nem veszünk figyelembe. Az igényléseket csak az illetményjegyzék bemutatásával és az Ipartestületnél bejelentett munkakönyvekre veszünk fel. *Elnökség.*

A Vas- és fémipari szakosztály bádigos csoportja ezennel értesíti tagjait, hogy fekete és horganyzott lemez kiutalásokat február hó 2-től kezdve a szakosztály irodájában átvehetik. Ugyancsak arról értesíti tagjait, hogy szeszkiutalásukat a mai naptól kezdve átvehetik. *Elnökség.*

A POLGÁRMESTER BUDAPESTEN Nagyvárad, február 3. Soós István dr. polgármester tegnap Budapestre utazott, hogy különböző minisztériumokban a városi közigazgatást érdeklő ügyeket, elsősorban közlelémezési problémákat beszéljen meg.

A végső előkészületeket végzi a német hadvezetőség igen szabású hadműveletekre

Erős tevékenység folyik a keleti, déli, nyugati és északi harctér támadóvédőfala mögött

Berlin. (MTL.) A Német TI jelentése az általános háborús helyzet vizsgálata során a Német Távirati Iroda berlini tudósítója arra az eredményre jut, hogy a kelet-európai harctéri helyzet, bár a szovjet helyenként nem jelentéktelen területi nyereségeket ért el, nem mutatja a bolsevisták téli hadjáratának sikerét. Az a benyomás, hogy a németek rugalmas hadvezetőségükkel még a legfenyegetőbb helyzetben is kezükben tartották a kezdeményezést. A németek olyan elhasználdást kényszerítettek rá a szovjetre, hogy az már minden képzelhető mértékét felülmúlta és már felismerhetővé válik az a pont, mikor a német kezdeményezés a benne rejlő támadó következményeket megint érvényesíti.

Szemmel látható, hogy a német hadvezetés keleten még mindig nem látja elérkezettnek az időt a nagy döntésre. Ugyalászik a német hadvezetés most a végső előkészületeket végzi igen szabású hadműveletekre, hogy ennek az évnek csatáit — mindegy, hogy melyik harctéren — átütő erővel vívthassa meg. Mindegy katonai vonatkozásban erős tevékenység folyik a keleti, déli, nyugati és északi harctér támadóvédőfala mögött. A keleten folyó valamennyi harc értékelésében különösen szembetűnően látszik az a tény, hogy a német arcvonal minden megterhelését elbír és a szovjet délen és közepén lefolyó támadásaival nem tudta a németek mozgékonyaságát komolyan gátolni. Abból a módból pedig, ahogyan a németek a felmerülő helyi nehézségeket ellenségeik kárára fordítják, messzeelő következtetéseket lehet levonni a két fél erejének lényeges tartalmáról.

Felélénkültek a harcok a Pripjet és Berezina között

Berlin. (MTL.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: Dnyepropetrovsktól délnyugatra a szovjet folytatta veszteségteljes támadásait és elkezdett harcok után egy helyi betörést ért el a német állásokban. Kirovograd és Belia-Cerkiv környékén több támadást indított a szovjet, de semmi eredményt nem ért el. Német páncélos kötelékek ellentámadással betörték az ellenség terébe és nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek emberben és anyagban. Novograd-Volinszktól nyugatra tovább tartanak a harcok a nyugati felé előretörő szovjet erőkkel. Több támadást elhárítottunk. A Pripjet és a Berezina között a harcok ismét felélénkültek, több támadást sikeresen elhárítottunk. Neveljtől északra tegnap is támadtak a szovjet erők csatrepülőgépek támogatásával a német állások ellen. A támadásokat visszavertük. A szovjet sok pncélost veszített. Az Ilmen-tó és a Finn-öböl között a szovjet nyomás tovább tartott. A Novogradnál elterülő nagy mocsár területén, a leningrádi—oszkovi vasutvonal mentén és Pleszka vidékén kemény harcokra került sor. Kingiszep helységet kemény harc után feladtuk.

Délnémetországban az angol-szász erők folytatták támadásaikat, hogy a nettunói hídfőt Aprilia szakaszán kibővítsék. Míg az egyik helyen sikerült egy mélyebb betörésük, az arcvonal többi szakaszán a németek sok ellenséges páncélos elpusztítása után valamennyi támadásukat visszavertük. Ellentámadásunk a betörési hely megszüntetésére kedvezően halad előre. A déli arcvonalon San-Elia

szakaszán erős tűzérővel és páncélos támogatással támadást intézett az ellenség. Bár számszerű fölényben voltak, csak csekély területnyereséget tudtak elérni. A német csapatok ellentámadással sok magaslátot visszafoglaltak. Az angol páncélos erők a harcokban különösen nagy veszteséget szenvedtek.

Német torpedóvető repülőgépek tegnap este az északafrikai partok

Kovács cimfestő

Hlatky Endre-uica 6. szám

Transzparensok, reklámok, üveg- és bádóg címtáblák s-ép kivitelben, olcsó árban

előtt meglámadtak az angol-szász utánpótló hajókisérőket. Eltaláltak és súlyosan megrongáltak egy cirkáló, továbbá 52.000 tonnát kitevő 7 kereskedelmi hajót. Légi harcban lelőtünk két angol gépet.

Néhány ellenséges gép éjszaka bombákat dobott Berlinre. Nyugat-németországra és a birodalom déli részére. Három támadó gépet lelőtünk.

Nem volt tengeri ütközet német és szovjet hadihajók között

Berlin. (MTL.) A stockholmi lapok hírt adtak arról, hogy a leningrádi lapok szerint a leningrádi rádió észt nyelven német-szovjet tengeri összeközörséről beszélt, amely állítólag a Finn-öbölben folyt le. Az Interinf úgy értesül, hogy semmiféle tengeri ütközet sem volt német és szovjet hadihajók között a Finn-öbölben.

Berlin. (MTL.) Az Interinf jelentése: Kedd délelőtt 13 angol repülőgép egy kis német hajókaravánt támadott meg a norvég tengerparton. Elsülyesztettek egy kis német biztosítóhajót, a másik két német hajót nem érte kár. A támadó repülőgépek közül kettőt lelőttek.

A pápai palotaőrséget 2300 főre emelték fel. Míg az eredeti fegyverek, melyeket a Vatikánban látni lehetett, alabárdok voltak, most a palotaőrséget puskákkal, önműködő fegyverekkel, sőt könnyű tűzérővel is ellátták. Ezenkívül egy gépesített

osztagot és híradó osztagot is szerveztek. Róma különböző helyein a Vatikán felségjoga alatt álló épületekből úgyszólván hadászati támaszpontokat építettek ki. Az épületeket megerősítették és őrszolgálatot látták el.

Genf. (MTL.) A Német TI jelentése: A svájci lapok tudósítói jelentik Rómából, hogy az utóbbi napokban nappal és éjszaka világosan hallható a közeli ágyúszó.

Merész partraszállási vállalkozás a Marshall szigeteken

Stockholmból jelentik (MTL.): A Német TI jelentése: Az United Press közli, hogy most még lehetetlen tiszta képet nyerni a Marshall-szigeteken folyó hadműveletekről. Turner altengernagy egyre fokozódó japán ellenállásba ütközik. Katonai helyen ismételt hangsúlyozták, hogy a Marshall-szigeteken végrehajtott part-

raszállás sokkal merészebb vállalkozás, mint amilyen a Gilbert-szigeteken történt.

Tokióból jelentik (MTL.): A Német TI jelentése: A burmai arcvonalról érkezett jelentések szerint, Burma északi részében heves harc fejlődött ki egy nagyobb ellenséges csoporttal, amely India felől kísérelte meg a burmai kerületbe való behatolást. Az ellenség több, mint 200 halottat vesztett.

Stockholmból jelentik (MTL.): Washingtoni jelentés szerint az amerikai lapok foglalkoznak az a kérdéssel, hogyan kezeljék Japánt a háború után. Mint a Svenska Dagbladet jelenti, Amerikában általános az a vélemény, hogy Japánt nemcsak a Szovjetunió, Amerika és Nagybritannia, hanem az ázsiai országok, mint Kína és India ellenőrzése alá kell vonni.

Nagyjelentőségű alkotmány módosítást fogadott el a legfelsőbb szovjet tanács

Külön katonai alakulatokat létesítenek a szövetkezett köztársaságok — 16 köztársaságra oszlik a Szovjetunió?

Stockholm. (MTL.) Molotov február 1-én, mint a szovjet hírszolgálat közli, jelentést terjesztett a legfelsőbb szovjet tanács elé, a hadügyi és külügyi népbiztosság átalakítása ügyében. Eddig a szövetkezett köztársaságok együttesen vettek részt a vörös hadsereg létesítésében és felfegyverzésében és nem voltak külön köztársasági, katonai alakulatok. Most a javaslat azt akarja, hogy a szövetkezett köztársaságok külön katonai alakulatokat létesítsenek, amelyek a vörös hadsereg alkotó részeként szerepeljenek. A külpolitika ügye a Szovjet Köztársaság Uniójának 1922-ben történt megalakulása után a szövetkezett külügyi népbiztosság kezében volt. Most az a javaslat, hogy adják meg a szövetkezett köztársaságoknak a teljhatalmat, hogy külállamokkal közvetlenül vehessék fel a kapcsolatot és köthessenek megállapodásokat.

Stockholm. (MTL.) Az alkotmány módosításáról intézkedő orosz törvényjavaslatot a legfőbb szovjet tanács egyhangúan elfogadta, jelenti az Associated Press Moszkvából. A javaslat a szovjet köztársaságoknak, a három balti államnak saját haderőt és külügyi népbiztosságokat biztosít és ezzel azt a jogot, hogy idegen hatalmakkal tárgyalásokat folytathatnak. A vitán Sztalin is jelen volt. Arról beszélnek, hogy a Szovjetunióknak a Népszövetségben a háború után 16 szavazata lesz.

London nem érti Moszkva lépését

Stockholm. (MTL.) Angol politikai körök a szovjet-orosz alkotmány módosítását úgy tekintik, mint nemzetközi jelentőségű területi kérdések orosz megoldásának bevezetését. Utalnak arra, hogy a 16 szovjet köz-

társaság közül 5 olyan területet képvisel, melyeket Oroszország különféle katonai akciók következtében az utóbbi években bekebelezett be. Attól tartanak, hogy ezeket a bekebelezéseket az angol-szász közvélemény az

atlanti nyilatkozat megegyezésének tekintené. Az orosz elhatározás bonyolulttá teszi a területi kérdések háború utáni megoldását.

Stockholm. (MTL.) Londoni politikai körök élénken foglalkoznak az a kérdéssel, hogy Moszkvának tulajdonképpen mi a szándéka az alkotmány módosításával? Azt hiszik, hogy a szovjet a külképviseletek megnövelésével fokozott befolyást akar szerezni a külpolitikai kérdések eldöntésében és az alkotmánymódosítással elfogadhatóvá akarja tenni a balti államok bekebelezését az angol és amerikai közvélemény előtt.

Német és amerikai vélemény az orosz önkormányzat megosztásáról

Berlin. (MTL.) A Német TI jelentése: A Német Távirati Iroda abból az alkalomból, hogy a szovjet hadügyi és külügyi népbiztosságokat az önkormányzat szellemében akarják átállítani, a következőket írja: Csak a látogatás szerint van szó a hatalom szétosztásáról, mert valóban azonban a Szovjetunióknak kül- és belpolitikailag való hatalmas megerősítéséről van szó. Azoknak az államoknak, amelyek

ket a Szovjetunió — akár közvetlenül, akár közvetve a maga hatalma alá vonna bizonyos önkormányzat látszatával, meg kell könnyíteni a sötétbe ugrást. Egyidejűen arany hidat kell építeni az angolszászok számára hogy nyilvánosan is hozzájáruljanak a szovjet terjeszkedési törekvéseihez, elsősorban a lengyel határok módosításához anélkül, hogy a világ előtt a felelősséget magukra kellene vállalniok azért, hogy az atlanti egyezményt elejtették. Molotovnak azt a nyilatkozatát, hogy a moszkvai és a teheráni értekezlet döntő szerepet játszott ebben a határozatban annak bizonyítékául kell felfogni, hogy az értekezleten hozott határozatok alapján Európát átengedték a bolsevizmusnak.

Lisszabonból jelentik (MTI): Amerikai jelentés szerint Hull a sajtóértekezleten arra a kérdésre, hogy a szovjet, mint nemzet továbbra is egyike marad-e a négy nagyhatalomnak, ha 16 köztársaságra oszlik, Hull azt ajánlotta a kérdezőknek, jobb lesz, ha megvárják, mit csinálnak az oroszok saját kormányukban. Hangsúlyozta, hogy az egész a Szovjet kizárólagos jogügye. Arra nézve, hogy a szovjetmegoldás előnyös lesz-e Oroszország számára, későbbi nemzetközi értekezleten, nem volt hajlandó felelni.

Helyettes elnököt választott a Szovjet-Unió

Stockholm. (MTI.) A Szovjetunió helyettes elnököt választott — jelentik Moszkvából. *Kalinin* helyettesévé *Szvernik Nikolaj*t, az orosz szakszervezetek elnökét választották meg. Szvernik volt a vezetője annak a szovjet küldöttségnek, amely a legutóbb Angliában járt különféle tárgyalások céljából. Szvernik egyúttal elnöke a Legfőbb Szovjet Tanácsnak is.

Churchill szerint kemény harcok követik a második harctér megnyitását

Genf. (MTI.) A Német TI jelentik: Londonból jelentik, hogy *Churchill* levelet intézett az egyik utóválasztás kormányparti jelöltjéhez. Leveleiben azt írja, hogy a kormányra nehezedő terhek soha nem voltak súlyosabbak, mint most. Nagy csatákat vívtunk meg, miközben a hadiszerencse hol egyik, hol másik fél felé hajlott, de még nagyobb csatáknak állunk küszöbén, melyek az egész angol nemzetet érinteni fogják. A kül- és belpolitikai tervek olyan özőne zúdult Angliára, amilyenekkel még ritkán kellett egy kormányának számolnia a történelem folyamán.

Lisszabonból jelentik (MTI.) Mint a *Ária* híroroda jelenti, a *Churchill*nek a kormánypart képviselőjelöltjéhez intézett üzenetében tett utalása a megokolatlan derüléstől, valamint arról a hiú és oktalan hiedelemtől, hogy a háborúnak rövidesen vége lesz és szinte már meg is nyertük, itteni tájékozott körök szerint idejében való figyelmeztetés arra, hogy kemény harcok fogják követni a második harctér megnyitását.

Tokióból jelentik (MTI.): A Német TI jelentik: A Domei iroda jelentése szerint, a „Szabad India” ideiglenes kormánya közleményt tett közzé, amely a következő határozatot tartalmazza: Az ideiglenes kormány minisztertanácsa elhatározta, hogy India egységes nyelve a hinduszáni nyelv lesz, zászlója a jelenlegi háromszínű lobogó.

London nem várja Spanyolország szakítását a tengellyel

Genf. (MTI.) Londonból érkezett hírek szerint az angol kormány Spanyolország magatartásában való változástól vár jelentést. London nem várja azt, hogy Spanyolország szakítsa a tengellyel. A spanyol kérdésben a genfi lapok szerint a válság elkerülhetetlen. Az angol sajtó a Spanyolország elleni panaszok egész özőnöt hozza fel. Az angol kormány nem akar beavatkozni Spanyolország belső ügyeibe, de azt kívánja, hogy *Franco* ne ártson tovább a szövetséges nemzetek céljainak. Londonban azt hiszik, hogy az Egyesült Államok által tett intézkedések meghozzák a kívánt eredményt, ellenkező esetben a szövetségesek kénytelenek lennének más óvintézkedéseket életbe léptetni.

Madridből jelentik (MTI.): A Német TI jelentik: A szerda esti lapok is szembeszállnak az angolok és amerikaiak Spanyolországgal szemben tanúsított vádaskodásával. Kiemelik, hogy erőszakkal — bármely oldalról

jön is — a spanyol nép elszántan összefog. Egy bizonyos időben, amikor Spanyolország hadbalépése Angliára nézve nagyon kellemetlen lett volna, Spanyolország mindkét szemét behunyta és semleges maradt. Azok, akik fenyegetéssel, vagy erőszakkal akarnak bennünket befolyásolni, csak azt árulják el, hogy nem ismernek bennünket.

Bern. (MTI.) A Német TI jelentik:

Japán nem használ gázt, amíg az ellenség nem nyul ehhez a fegyverhez

Tokió. (MTI.) A Német TI jelentik: A japán tájékoztatásiügyi hivatal valószínűleg mondotta azt az angol-amerikai jelentést, hogy Japánban rosszul bíznak a hadifoglyokkal. Hangsúlyozta, hogy japán kezekben lévő hadifoglyok minden esetben a nemzetközi jognak megfelelő emberséges

Az Exchange Telegraphe diplomáciai tudósítója londoni jelentés alapján azt írja, most már bizonyosra vehető, hogy *Eden* külügyminiszter nem mondja el várt nyilatkozatát az angol-spanyol viszonyról. Minden jel arra mutat, hogy *Eden* nem tartja tanácsosnak egy ilyen éles nyilatkozat elhangzását, amely csak elmérgesítené az amúgy is kiélezett helyzetet.

bánásmódban részesülnek. Utal arra a tájékoztató hivatal, hogy a *New-York Times* közvetve arra hívta fel az angliai hadsereget, hogy használjon mérges gázt Japán ellen. Japán azonban egyetlen harctéren sem használta eddig mérges gázt és ezt nem is teszi meg addig, amíg az ellenség nem nyul ehhez a fegyverhez.

A Curzon-vonal regénye

Egy diplomata, aki értett ahhoz: miképpen vezessenek el a határok a zöld asztaltól az országokig...

Lord Curzon neve a szovjet-lengyel határvitában legutóbb újra első oldalon szerepelt a világsajtóban. Lord Curzonról, aki mint egy husz évvel ezelőtt halt meg, a huszas években, Európa újjárendezése után, sokszor hangoztatták, hogy ő volt az, aki legjobban értett ahhoz: miképpen „vezessenek el a határok a zöld asztaltól az országokig”. Azt is mondták róla, hogy „akkoriban Európában nem volt olyan alapos és szorgalmas ember, mint ez az angol arisztokrata”. *George Nathaniel Curzon* of Kedleston alig negyven éves volt, amikor India alkirályává nevezték ki. Az indiai határvitákban Curzon olyan határerődítéket építtetett, amelyeket még a legféltlenebb hegyitörzsek sem tudtak meghódítani.

„IGAZSÁGOS HATÁR”

A világháború után a lengyel-orosz határkérdések rendezésére a nagyhatalmak olyan vonalat akartak húzni a két ország között, amelyet Lengyelország versaillesi harátainak akarata szerint végre „igazságos határt” biztosít az újra feltámadt országnak. Ez lett volna a Curzon-vonal, amelyet előzőben Lord Curzon fejtett ki a lengyel kormány által kiküldött Grabski lengyel diplomatának. Ugyanez a Grabski harcolt most ismét, huszonhárom évvel később Lengyelország nemzeti hagyatékáért. A lengyel-orosz határterületeken a két nemzet különféle törzsei egymás mellett élnek és elvegyülnek egymás közt egy olyan átmeneti területen, amelyen rendkívül nehéz néprajzilag vagy történelmileg igazolható határokat húzni.

Curzon idejében a szövetségesek nem akartak sikereszáltni, amellyel, hogy a lengyelek keletre fekvő területeket megszerezzék. 1919-ben az orosz forradalom következtében a szovjet köztársaság igen bizonytalan lábon állt. A lengyelek Pilsudski vezetésével hadba vonultak Kelet felé. Amikor a hadiszerencse megfordult és az orosz csapatok részben Varsóig jutottak, a szövetségesek erőlyesen „álljt” parancsoltak.

Oroszország határainak nem szabad tovább terjednie a Curzon-vonalon. A lengyeleknek pedig be kell érniük az így meghuzott határral, amelyet azután garantáltak nekik. Később azonban a lengyeleknek ismét kedvezett a szerencse a bolsevistákkal vívott harcban. Ismét messze előrenyomultak a Curzon-vonalon túl. 1921-ben a rigai szerződésben a lengyelek formálisan érvényre juttatták a keletgalíciai, nyugatukrajnai és fehérorosz területekre vonatkozó igényeiket, majd könnyűszerrel megszerverték a vilnai vidéket is.

A Curzon-vonal tényleges adatai nehezen szerezhetők be, mert nincsenek megbízható okmányok arról, hogy a versaillesi legfőbb tanács 1919—20-ban miképpen rajzolta meg Lengyelország keleti határát. A világsajtóban eddig közölt határvonalak túlnyomó része nem pontos. A legmegbízhatóbb adat a Curzon-vonalról Harold Nicolson angol író könyvében található, amelyet Curzonról írt. Ezerrint Grodne városának sorsa nem volt eldöntve, miután a város pontosan a határon fekszik. Bialistok és a környező tartomány Lengyelországnak jutott, ugyszintén Nyugatukrajna északnyugati csüeske, míg Nyugatukrajna nyugati része és főleg Fehéroroszország nyugati része Oroszországhoz került. Ezek a területeken a lengyelek kisebbségben vannak. Az oroszok legújabb érvelése az, hogy feltétlenül közös határt akarnak a jövő békében helyreállítandó Csehszlovákiával.

BRESZT-LITOVSK SORSA

A Curzon-vonal elfogadása azt jelentené, hogy a lengyelek kénytelenek az 1939. évi állami területüknek egyharmadáról lemondani. Feunáll azonban a lehetőség, hogy a Curzon-vonalat megváltoztatják. Legalább is ez a véleménye Benesnek, akinek nyilván köze van a lengyel-orosz vitához, sőt svájci lapok szerint moszkvai tartózkodása alatt erről a kérdérről is tárgyaltak. Brest-Litovszk várost az oroszok maguknak követelik. Ez lenne Oroszország kapuja

Európa felé. Viszont úgy látszik, hogy Keletgaliciában hajlandók engedelmeyeket tenni és Lemberget a lengyeleknek adni.

A londoni lengyel kormány képviselői az utóbbi időben sokat járnak az angol külügyminisztériumba, akárcsak huszonnégy évvel ezelőtt. Csaknem mindennap magánjellegű megbeszélések folynak, amelyek során igyekeznek rábírní a lengyeleket, hogy „törődjenek bele a megváltozhatatlanba”. Ugyanolyan határozottsággal, azonban kevesebb feltűnéssel, az angolok az oroszoknak is értésére adják, hogy Európa szélén, valahol meg kell állniok az oroszoknak. A Curzon-vonallról tehát még ezután is sok szó esik majd a világsajtóban.

A nagyváradi rendőrség utmutatása alapján Budapesten elfogták Perl Dezsőt

(Nagyvárad.) Mint ismeretes, tíz nappal ezelőtt vakmerő rablás történt Budapesten az Andrássy-úton. *Weiszmann* Dávid kegygyáros kezéből egy fiatal suhanc kitépte aktáskáját, kivette a benne lévő 6000 pengő készpénzt s azután elszaladt.

A rabló kézrekerítésére erőlyes nyomozás indult. Megállapították, hogy a tettes *Perl Dezső* kifiző, aki régebben a kegygyáros alkalmazottja volt. A rablást néhány fiatalokú társával együtt tervezte ki. A kifiző szülei Nagyváradon laknak és ez valószínűvé tette azt a feltevést, hogy a tettes Váradra szökött.

A nagyváradi rendőrség a körözés alapján keresésére indult, azonban a kifiző még mielőtt előállították volna, visszaszökött Budapestre. Azonnal értesítették erről a budapesti rendőrséget, amelynek sikerült *Perl Dezsőt* letartóztatni.

Fiatalkorú társai ellen rádióköro-zést adtak ki.

A régi csomagkihordási rendszer haladéktalan visszaállítását várja Nagyvárad közönsége

Kellemetlenül érintette a külső városrészek lakosságát, hogy a postahivatal szűkebbre vonta azt a területet, amelyen a csomagküldeményeket kihordatja a címzetteknek. Karácsony előtt történt ez a korlátozás, amely az egész eddigi területnek körülbelül egy negyedét érinti, azokat az utcákat, amelyek távolabb esnek a központtól és közvetlenségük, vagy lejtős voltuk miatt járművel nehezen járhatók.

A postahivatal annakidején úgy tájékoztatta erről a lapok útján a közönséget, hogy a háborús nehézségek miatt kényeztetni erre az intézkedésre. Egy évvel ezelőtt még fuvaros-vállalkozó látta el Nagyváradon a csomagkihordási szolgáltatást, de a fuvaros a takarmánybeszerzési nehézségek miatt jelentős mértékben emelni akarta a vállalati összeget, amit a postagazgatóság felsőbb intézkedés hiányában nem hagyott jóvá, így tehát a vállalkozó felmondott a postának. Azzal érvelt, hogy nem tudja kellőleg táplálni lovait, leromlottak az állatai, rosszak az utak, feketén kénytelen zabot, szénát vásárolni, — ahogy ezt egyébként a fuvarosok nagyrésze teszi — azért nem kifizető számúra az üzlet. Ekkor a posta házikelzésre vette a csomagkihordást és egy év óta saját lovaival látja el ezt a szolgáltatást.

A posta azonban, noha a korábbi határat nyolcra emelte fel, nem tudott megfelelni a feladatoknak. Sajnos, vajmi kevés történik Nagyváradon az utak javítása érdekében, a takarmánybeszerzési nehézségeket csodálatosképpen a posta is érzi, a csomagforgalom pedig főként az élelmiszerszállítások és a katonáknak szóló küldemények miatt több mint háromszorosára emelkedett 1941 óta, azért a posta — mint mondják — már az egész szolgáltatást veszélyeztetve látta. Így folyamodott ahhoz a megoldáshoz, hogy a csomagkihordási területének az Össi-telepre, a Négyes-telepre, a Krumpfliöldre és a velencei külső telepre tervezett kiszélesítése helyett még szűkebbre vonta ezt a területet. Ezzel valóban elviselhetetlen helyzet állott elő.

Fokozza a nehézséget, hogy csak a főpostán és az állomásnál lévő — első és második számú — postahivatalokban van csomagkiadás. A korlátozás vonalán kívül eső déli városrészekről különösen nagy távolságra esnek ezek a hivatalok, ami nagy hátrányt jelent a közönség számára. Cégek és magánosok is szívesen fizetnének az eddigi 30 filléres csomagkiszélesítési díj helyett 50 fillért, ezt még többet is, de ehhez a díjmeléshez felsőbb intézkedésre lenne szükség. Pedig a díjmeléssel már ki lehetne küszöbölni a nehézségek egy részét, hiszen vannak cégek, amelyek naponta tíz pengőt is kénytelen magánfuvarosok díjazására áldozni. Olyan cégekről is tudunk, amelyek már kocsi és ló beszerzésén gondolkodnak, hogy a kihordás elmaradása miatt jelentkező zavarokat elhárítsák és valami fuvardíj-megtakarítást érjenek el. Ebből kitűnik,

hogy a posta korlátozó intézkedése, általános szempontból véve, nem jelent sem munka- sem pedig anyag-megtakarítást.

Felmerül a kérdés, hogy a posta miért nem szállítja ki a csomagokat legalább azokhoz a külső postahivatalokhoz, amelyek a korlátozás által érintett területek közelében működnek. Ez mégis nagy mértékben megkönnyitné az átvételt a közönség számára s emellett mentesítené az első és második számú postahivatal, amelyekben különösen a délutáni órákban rendkívüli a torlódás. Ugyanis ezek a hivatalok sincsenek ilyen nagyarányú csomagkiadásra berendezkedve. A főpostán már több ízben bővítették a kiadás helyiségét és a csomagraktárt. Falukat törtek át az eddigi raktártól jobbra és balra, polcokat építettek s mégis kevés a hely a csomagok befogadására. A csomagkiadásnál pedig, amely ugyancsak a szűk helyiségben történik, mint a csomagkiadás, különösen a legnagyobb forgalom idején valóságos emberlét van. Hovatovább már irtoznak az emberek attól, hogy postai csomag érkeznek a címükre. Aki egyszer végigjárta a csomagátvételt kálváriáját, tele van panasszal és nem tudja felfogni emberi észrel, hogy egy ekkora útra, mint a

m. kir. posta, hogy nem tud ezen a hajjon segíteni. Legtöbbször a javaslatot állanak elő, hogy — mint már tenetebb említettük — hár a külső postahivatalokban tegyék a korlátozással érintett területek számára lehetővé a csomagátvételt.

Kétségtelenül szívesen venné ezt az első és második számú postahivatal is. Már annyira túl vannak halmozva csomaggal, munkával és olyan tömeg-megrohanást kell nap-nap mellett kiállniuk, hogy ebben a vonatkozásban árul-tek házához érzik magukat hasonlatosnak. Ezzel a megoldással szemben azonban az az érv, hogy a külső postahivatalok még kevésbé vannak csomagkiadásra berendezkedve. Nincs helyük, nincs hozzá személyzetük s a csomagok elraktározása sem volna ott elég biztonságos.

Nézetünk szerint ez nem elég ok arra, hogy a posta ne igyekezzék a mai lehetetlen állapotot javítani. Mint ahogy általában a csomagkihordás előnyét élvező terület szükítése sem látszik előttünk elég indokoltnak. Ha nem akad fuvarozó, aki a régi árak mellett hajlandó lenne vállalni a csomagkihordást, akkor föl kell emelni a vállalati összeget, hiszen a megháromszorosított csomagforgalom egy-

szerű üzleti számítással is lehetővé tenné ezt, különösen, ha a változott viszonyokra való tekintettel a kihordás díját is felemelné a posta, mondjuk a kétszeresére, amit mindenki megértéssel venne tudomásul. S ha így sem talál vállalkozót a posta, akkor tartsa meg továbbra is házikelzésben a csomagkihordást, de ne érezze napi felmáza zab beszerzését olyan leküzdhetetlen akadállyal, amiért a közönség széles rétegeinek az érdekeit ennyire veszélyeztetni érdemes lenne. Elképzelhetetlen, hogy a posta, ahol a tásviselek élelmészeti központja oly kifogástalanul működik, 12—15 ló kellő ellátásáról ne tudjon gondoskodni. Mert, mint értesülünk, főként ezen mulik az egész.

A posta nem ezotócsüzet, amely fennakadhat olyan kis akadályokon, amelyeket az utolsó csacsifogat-tulajdos is leküzd valahogy. S az anyag és munka-megtakarítás elsőrendű szempontját nem a postára elhatárolva kell szolgálni, hanem általános, nemzeti vonatkozásban. Ha pedig nap-nap mellett a polgárok száza futkosnak a külső városrészekből az első és második számú postahivatalhoz csomagjaikért, eort állanak és tülekednek ott, pocskolják a drága munkaidőt és esetleg külön fuvar igénybevételevel szállítják haza a címükre érkezett küldeményeket, akkor igazán nem látjuk a takarékoság követelményeinek érvényesülését.

A közönség a régi csomagkihordási rendszer haladéktalan visszaállítását várja. (j. b.)

A Dunántúl és a Tiszántúl találkozása volt a bencések nagyváradai szereplése

Nagyvárad, febr. 3. Vasárnap délelőtt zsufolásig megtöltötte a közönség a Katolikus Kör nagytermét, hogy meghallgassa a bencés professzorok előadását. A közönség sorában megjelent Fiedler István püspök, dr. Lindenberger János nagyrépost vezetésével a káptalan teljes számában, dr. Hlatky Endre főispán, dr. vitéz Moldoványi István táblaelnök, dr. vitéz Nadányi János alispán, dr. Gyapay László polgármesterhelyettes, dr. Balogh József műszaki tanácsos, Oszwald Arisztid premontrai igazgató, Szilágyi Dózsa perjel, dr. Hasznos Imre igazgató, Becsey Gyula és sokan mások.

Az előadást dr. Schrifert Béla apostoli kormányzó helynök nyitotta meg. Megnyitójában köszöntötte a bencés rend megjelent képviselőit és hangsúlyozta, hogy az ünnepség Dunántúl és Tiszántúl találkozásait szimbolizálja. Utána dr. Mihályi Ernő főiskolai tanár mondott beszédet, amelyet lapunk mai számában vezércikként közlünk. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után, dr. Bánhegyi Jób bencés házfőnök és főiskolai tanár ismertette Hrsányi költészetének jelentőségét.

Hrsányi és Prohászka által gyújtott szellemiséget képviseli költészetünkben a vallási líra megújítója.

Ujítása olyan forradalmiak tünt fel a katolikus lírában, mint Ady ujítása az egyetemes magyar költészetben. A katolikus pap hivatásáról és a kegyelem munkájáról nemcsak a magyar költészetben, hanem az egész világirodalomban nem énekel senki szebben Hrsányi Lajosnál. Népi alakjai a legszebbek közé tartoznak a magyar irodalomban. Hrsányi a Dunántulon él és szeretettel énekel Dunántulról, Rábaközről, de mégis az egész magyarság nagy költője, aki még most is folyton gazdagítja költészetével a magyar irodalom kincsházát.

A mélyenszántó előadás után, dr. Selmeci János ügyvéd szavalt a nagy hatással Hrsányi Lajos több költeményét. Majd az orsolyák iskoláinak énekkara énekelte Gregorián-énekeket. Már többször volt alkalomunk mostanában élvezni az orsolya-énekkar szereplését és általános megállapítható, hogy M. Ladislaw munkálkodása által városunk egyik legjobb énekkara lett.

Dr. Vanyó Tihamér egyetemi magántanár és főiskolai tanár Háborus idegek és lelkiélet címen mondott nagyhatású beszédet. Azt fejtegette, hogy az ember egyik legnagyobb ellensége a félelem, amely ellen különösen a mai nehéz időkben erősen

kell küzdeni. A szülők is igyekezzenek már gyermekeiket úgy nevelni, hogy ne féljenek. Mai hibáink egyike az önmagunkkal való megalkuvás is. Ez gyengeség jele. Rosszak vagyunk, azért vagyunk gyengék. A gyógyulás útja az önbizalom, az Istenbe vetett hit és bizalom, valamint a büntetlen élet. Ezek mérhetetlen lelkiert adnak az embernek.

A közönség lelkes tapsal fogadta a kiváló előadó beszédét, amely után Rezek Kálmán szavalt a néhány költeményét. E verseken keresztül finom stílusú és mély gondolkodású költőnek ismertük a fiatal bencés költőt. A magas színvonalú előadásokat dr. Schrifert Béla apostoli kormányzó helynök köszönte meg és az ő szavaival be is fejeződött az ünnepség.

Vatikáni követség Helsinkiben. Stockholmból jelentik: (MTI) Az egész svéd sajtó nagy meglepéssel számol be arról, hogy a Vatikán Helsinkiben követséget állít fel. Ugy vélik, hogy ez megerősíti Finnország nemzetközi helyzetét. Annál kellemetlenebb feltűnést keltett az ezzel kapcsolatos Vatikán elleni szovjet támadás.

PANNONIA kávéházban minden este

Kozák László jazz-zenekara játszik

Közreműködik **BOGDÁN ALIZ** ének- és harmonika művész

Gyöngyösbokrétások Nagyváradon

A lelkes Paulini Béla vezetésével Nagyváradra érkeztek a Gyöngyösbokrétások. A hadikórházban szállásolták el őket és a Levente-otthonban étkeznek.

Az ország minden részének népi életét képviselő csoportok gyönyörű viseletükben itt is, ott is feltűnnek kedvükre a város utcáin. Kedvesen csodálkoznak a látóivalokon, pedig már nem újság előttük a nagyváros, hiszen a legnagyobb részük már sok helyen megfordult, amióta a Gyöngyösbokréták mozgalom felvirágozott, sétálgatnak, nézegetik a kirakatokat és szívesen adnak felvilágosítást az érdeklődőknek, hogy hová valók, mi a neve ennek vagy annak a szép tarka ruhadarabnak, rojtnak, fodornak vagy más díszítésnek, ami öltözetüket ékesíti. Valójában jobban bámulja a város őket, mint ők a várost. A magyar falu virágai ők, színesek, büszkék, egészségesek, szépek, akik így bokrétába kötve méltán kápráztatják el a városi szemet.

A Református Kulturpalotában mutatják be táncukat, dalukat, népi játékaikat a Gyöngyösbokrétások. Már a műsor is fogalmat nyújt az üdítően szép produkciók változatoságáról. Regélés, cséptánc, ludtánc, seprűtánc, nemesjárás, fértánc, üvegsárdás, hármassugrás, legényes, karulós, hopp-hopp, csillagtánc, esürdöngölő, kunasztánc, juhásztánc, verbung, átvetés — csupa olyan elnevezések, amelyek ősi eredetiséget sejtetnek. S az egyes csoport teljesítményei természetesen bájjukkal, népi jellegük üde varázásával, a mozdulatok évszázados eszirtásával lelkes elragadtatást váltanak ki a nézőből.

Minden alkalommal nagy tömegek nézik meg a gyöngyösbokrétásokat és mindenki boldog elégedettséggel, megerősödött magyar öntudattal távozik a különböző vidékek népi érdekességeit bemutató népművészek előadásairól.

Engedély nélkül elhagyta a munkahelyét — két hónapi fogházat kapott

Háború idején a rendkívüli idők rendkívüli intézkedéseket követelnek. A többi között például megtiltották a vasuti alkalmazottaknak, hogy munkahelyüket engedély nélkül elhagyják. Egy fiatal szatmári lakos, akinek négy középiskolai végzettsége van, pályamunkásnak szegődött el, később azonban váltókezelői kiképzést kapott. A múlt év folyamán az egyik közeli állomásra rendelték, a szabadságot váltókezelői helyettesítésére, de ennek visszatérte után eredeti munkahelyén, a pályafenntartási csoportnál kapott beosztást. Mivel a váltókezelői teendőket megszerette és a pályafenntartási munkát iskolai végzettségére való tekintettel is lealacsonyítónak találta, más beosztást kért. Nem várta be felcsetesi döntését, hanem kijelölt munkahelyét engedély nélkül elhagyta.

A vonatkozó rendeletek alapján az alkalmaztatási hely elhagyásának vétsége címén eljárás indult ellene és ennek során most állott vádlottként a törvényszék Jánosffy büntető tanácsa előtt. A főtárgyaláson a vád munkafolytonosság megsértésének büntetésére módosult, ezt azonban a bíróság vétségge minősítette és a vádlottat kéthónapi fogházbüntetéssel sújtotta. A büntetés végrehajtását azonban három évi próbaidőre felfüggesztették.

Értékes kéziratokat ajándékozott az Ady-muzeumnak egy váradi nyomdász

(Nagyvárad.) Molnár Dezső nyugalmazott nyomdász, akinek Ady visszaemlékezéseit a napokban közzétették, a költő halálának 25-ik évfordulója alkalmából felajánlotta a város Ady-muzeumának egy értékes kéziratot, amely 1910 óta van birtokában. Molnár Dezső személyesen nyújtotta át a kéziratot Hlatky Endre főispánnak, aki most a következő köszönő levelet intézte Molnár Dezsőhöz:

"A nagyváradi Ady-gyűjtemény részére ajándékozott Ady Endre eredeti kéziratát hálás köszönettel vettem át, melyet a gyűjteménybe már be is helyeztem. Teljes tisztelettel: Hlatky Endre, főispán."

Tegnap újabb értékes tárggyal gaz-

dagodott az Adygyűjtemény, egy értékes levéllel, amelyet a költő 1915. áprilisában, Csucsáról intézett a nagyváradi Leborics és Fia szabó-céghez. A levél így hangzik: "Kedves Leborics Ur, igazán nem adtam okot, hogy a 215 korért (amely mult jeltöltésében kevesebb volt) ennyire sűrűn. Ön nem fog bevonulni s én is legfeljebb pár hétre — a kórházba. Szóval tessék emlékezni, hogy meglehetősen sok pénzt fizettem már Önnek rövid idő alatt. És áprilisban annyival is inkább akarok törleszteni, mert szeretnék egy szép és jó kék (két soros gombu) ruhát. Afélet, amilyent látott nálam a gráci szabótól. Szeretettel üdvözli mindnyájukat igazhíve — Ady Endre."

Erélyes vizsgálatokkal ellenőrzik az anyaggazdálkodási rendelkezések megtartását

Február 7. Az ócskavas és fémhulladékkészletek felajánlási határideje

A M. Kir. Ipari Anyaghivatal sűrűn megejtett vizsgálatai alapján ócskavas és fémkészletek nem előírászerű felhasználása, illetve e készletek bejelentésének elmulasztása miatt súlyos büntetéseket róttak ki. A háborus anyaggazdálkodás megkívánja, hogy az illetékesek által kiadott rendelkezések legpontosabban betartásának. Ennek érdekében a M. Kir. Ipari Anyaghivatal sűrűn végzi most az ellenőrzéseket és érélyes vizsgálatokkal tisztázza, hogy az érdekeltek eleget tesznek-e kötelezettségüknek. E kötelezettség az ócskavas és fémkészletek felhasználásával, továbbá ezeknek a rendeleti utasításoknak megfelelő bejelentésével kapcsolatos. A 63.800/1942. Ip. M. rendelet értelmében az ócskavas és fémhulladék

készlettulajdonosoknak meghatározott időpontig kell átvételre felajánlaniuk a birtokukban lévő anyagokat. E határidő most érkezett el, amennyiben február 7-ig kell eleget tenni e kötelezettségnek, mely mindazokra kiterjed, akiknek birtokában hasznos ócskavas, bronz, réz és más egyéb fémhulladék zárolt készlet van.

Az a készlettulajdonos, aki a Fémgyűjtő vásárlási igazolványával ellátott megbízottaknak február 7-ig átadja a készletét, mentesül a felajánlási kötelezettség alól. Ilyen átadás esetén kedvező átvételi árat kap a készlettulajdonos.

Azokra a készlettulajdonosokra, akik e határidőt elmulasztják, a M. Kir. Ipari Anyaghivatal eljárása alapján súlyos büntetés vár.

Udvarhely vármegye Erdély „legszövetkezesebb” megyéje

Érdekes tanulmány jelenti meg Udvarhely megye hitelszövetkezeti életéről. Kun Ádám cégvezető kimutatja, hogy Udvarhely megye nemcsak Erdély legmagyarabb megyéje, de egyben „legszövetkezesebb” megyéje is, mert szövetkezetiileg a legjobban megszervezett, 1943 június végén a megye 109 községében 36 hitelszövetkezeti működött, mint a „Szövetkező” Központ tagja. Ennek a 36 szövetkezőnek tagjai 105 község lakosai közül kerülnek ki. A megye teljes hitelszövetkezeti megszervezettségéhez még csak egyetlen hitelszövetkezet alakítására volna szükség. Az értékes tanulmány kimutatja, hogy 1942 végén 102 község mintegy 113 ezer lakosából 8593 volt hitelszövetkezeti tag, ami azt jelenti, hogy kb. minden 13-ik ember tagja valamelyik hitelszövetkezetnek és legalább minden harma-

dik családban van hitelszövetkezeti tag. Ugyanakkor Csík és Háromszék megyékben csak minden 22. illetve 18 lakos hitelszövetkezeti tag. Az értékes tanulmány adatokkal alátámasztva azt is kimutatja, hogy a kis területre kiterjedő működési körű községek sokkal alkalmasabbak szélesebb rétegeknek a szövetkezeti táborba való bevonására, mint a nagy területre, több községre kiterjedő működési körrel rendelkező hitelszövetkezetek. Ha még hozzávesszük, hogy Udvarhely megyének ezenkívül nincsen olyan községe, ahol valamilyen szövetkezet — fogyasztási, tejjazdasági szövetkezet — ne volna megállapítható, hogy Udvarhely megye méltán Erdély „legszövetkezesebb” megyéje, de országos viszonylatban is egészen elől áll.

Eladó

Magánházak: Gömbös Gy., Lukács György, Lázár Vilmos, Török I., Dugovits T., Polgárör.

Bérházak: Damjanich, Csáky, Berkovich, Mátyás király, Gerliczy utcákon.

Gyárhelyiségek, műhelyek, raktárak, házhelyek, szőlők, földbirtokok

ELADÓ INGATLANÁT KÉREM bejelenteni!

PINTÉR Ingatlanforgalmi iroda
Hitler A. u. 13. Tel. 14-00 10-40

Eljárás indul három nagyváradi étteremtulajdonos ellen

(Nagyvárad.) A budapesti közéletügyi minisztérium egyik tisztviselője pár nap óta Nagyváradon tartózkodik és hivatalos minőségében felkeresi az éttermeket. Három nap alatt három éttermet keresett fel és valamennyi helyen megállapította, hogy az ételek magasabb árban vannak feltüntetve, mint ahogy azt a törvény előírja.

A tisztviselő jegyzőkönyvet vett fel az árdrágításokról és további eljárás végett áttette az ügyet az illetékes hatóságokhoz.

A nagyváradi munkapiac helyzete

A nagyváradi m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal (Szilágyi Dezső-utca 28. telefon: 25—76) 1944. évi február hó 1-én kelt kimutatása szerint, az elmúlt héten elhelyezett 110 egyén.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak: 1 asztalos, 2 borbély, 2 szabó, 1 kéményseprő, 1 lakatos, 1 műszerész, 3 szolgakifutó, 13 gyári munkás, 19 bejáró takarítónő, 11 mindenféle leány, 8 mindenféle főzőnő, 2 kifizetőleány, 1 nevelőnő. Összesen 65 egyén.

Foglalkozást keresnek: 36 ipari szakmunkás, 27 gyári, bentartott és egyéb segédmunkás, 4 tisztviselő, 1 tisztviselőnő, 5 szolgakifutó, 1 kocsi, 2 mindenféle leány, 1 gyermekleány, 1 szállodai segédmunkás, 4 bejáró takarítónő, 2 háztartásdada. Összesen: 83 egyén.

Betöltendő tanonc helyek: 1 lakatos, 1 szövő. Összesen: 2 egyén.

Szolgáltatás gyógyszertárak:

V. CSOPORT:

KLEOPATRA gyógyszertár Kossuth Lajos-utca 2. (Barla Dezső) 15-15.
CSILLAG gyógyszertár, Mussolini-tér 3. (E. Csapó Z.) 25-51.
MATYÁS KIRÁLY gyógyszertár, Szt. János-u. 50. (Ajtay G. Gyula) 21-31.
SZENT ANTAL gyógyszertár, Gerliczy-u. 14. (Atlasz Lajos) 13-55.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálatát szombathéztól a következő szombathézig tart.

Hirdessen a Magyar Lapokban

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSO-UTCA 6 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1. hóra 4.30 P.
 3. hóra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

ÁLTALÁNOS VÁLASZTÁST RENDELTEK EL SPANYOLORSZÁGBAN. Genfből jelentik: (MTI) Baseli tudósítás szerint német diplomáciai körökből az a hír szivárgott ki, hogy Franco tábornok februárban el akarja rendelni Spanyolországban az általános választásokat és így akarja igazolni, hogy a spanyol nép többsége helyesli a fallangista rendszert.

IDEIGLENES helyettes tanerőt alkalmaz a váradozasi rk. fiúiskola igazgatósága a szabadságot tanerő helyébe. Személyes jelentkezés az igazgatóságnál. Gömbös Gyula-utca 2., délelőtt.

Az első olasz köztársasági követ Bukarestben. Armando Odengo, mint Bukarestből jelentik, az olasz köztársaság első bukaresti követe megérkezett a román fővárosba.

FELHÍVÁS A SZENT MONIKA KÖZSSÉG TAGJAIHOZ! Nagyon kérem a Szent Monika közösség tagjait, hogy elhúnytt testvérünk, P. Szász Gyuláné temetésén holnap, pénteken délelőtt 11 órakor az olasz temetőben megjelenni szíveskedjenek. Scholtz Klára nővér.

Új helyegek a Vöröskereszt támogatására. A MTI jelenti: A postavezérgazgatóság közli, hogy a magyar Vöröskereszt támogatására március 1-én 100 százalékos felárral, 20, 30, 50, 70 filléres helyegek kerülnek forgalomba. A postabélyegeket korlátlan példányszámban adják ki és valamennyi postahivatal május végéig árúsítja és az év végéig használható fel bélyegmentesítésre.

A MANSZ Vasutas Szakosztályának nagyváradi csoportja f. hó 6-án, vasárnap délután 6 órai kezdettel az alműhely kultúrterében műsoros tea-délutánt rendez. A tea-délután jövedelmét csecsemőkölencgyék készítésére és szegény vasutas gyermekek felruházására fordítja az egyesület. Külön belépő-jegyünk nincs, a műsor belépő- és teajegyül szolgál. Rendezőség.

Meghívó. Az Ermelléki Takarékpénztár Székelyhidon, saját székházában 1944 február 27-én, d. e. 10 órakor rendes közgyűlést tart, melyre a részvényesek meghívotnak. Törvények: 1. Az Igazgatóság és Felügyelő-bizottság évi jelentése és a felmentvény megadása. 2. Az 1943. évi mérleg előterjesztése, a nyereség megállapítása és felosztása. 3. A Felügyelő-bizottság javadalmazásának megállapítása. Az Igazgatóság. Figyelmeztetés! A közgyűlésen jogokat azok a részvényesek gyakorolhatnak, akik részvényeiket a közgyűlés előtt az Igazoló-bizottságnak bemutatják. A mérleg és veszteség-nyereség számla, valamint az évi jelentés a közgyűlés előtt nyolc nappal a Takarékpénztár üzlethelyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Levelezésben és könyvelésben jártas öskeresztény tisztviselőt, vagy tisztviselőt azonnali belépésre megfelelő javadalmazással keresünk. Írásbeli ajánlatok eddigi működés és fizetési igény megjelölésével Részvénytársaság 48" jellegével a kiadóba adandók.

TÖBB MINT 100 EMBER VESZTETTE ÉLETÉT A TÖRÖKORSZÁGI FÖLDRENGÉS KÖVETKEZTÉBEN. Genfből jelentik: (MTI) Az angol hírszolgálat az ankarai rádió híreit közvetíti, amely szerint a földrengés következtében az ankarai kerületben fekvő falvakon és tanyákon 103 ember vesztette életét, 90 megsérült és mintegy 300 lakóház dőlt össze.

BUTORT színeset MEZEI-TŐI
 Háló, kombinált és előszobák. Konyha újdonaságok
 Szabadság-utca 12. (Szacsav-utca 48.)

A székelyföldi magyar-japán testvéri kör zászlót ajándékoz Tokió városának. A Magyar Tudósító jelenti: A Marosvásárhely működő magyar-japán testvéri kör legutóbbi havi estélyén Zsögön Zoltán, a kör seniora bejelentette, hogy elkészült a zászló, amelyet a kör Tokió városának szánt és annak adományoz. A biborvörös lobogót székely és japán címer díszíti magyar és japán felírással. A zászlót rövidesen küldötté adja át a budapesti japán követnek. A kör egyébként szerény keretben japán nyelvkurzust is rendez, amelynek több hallgatója van.

BELVÁROSI
 Pénteken utoljára:
MUKI
 Szilassy, Pelsőczy, Latabár, Turay

Leányvásár
 Főszereplői Szelezky, Sárdy, Latabár, Kiss Manyi, Vaszary, Bilicsi a CASINO-ban

ADOMÁNYOK. Berényi Ödönne a hadbavonultak segélyezésére a szokásos 30 pengőt eljuttatta szerkesztőségünkbe. — Böszéné részére N. N. Szent Antal tiszteletére szerkesztőségünk utján 12 pengőt adományozott.

BUTOROKBÓL ma is nagy választék ARTA butorüzlet, Pannónia épület, Bethlen István-utca 2.

SULYOS SZIVROHAMOT KAPOTT GANDHI FELESÉGE. Adanából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A delhi rádió jelentése szerint Gandhi felesége, aki a férjével együtt fogságban van, súlyos szivrohamot kapott. Állapota életveszélyes.

Mihály király egészséges. Bukarestből jelentik: (MTI) Az Orient Rádió jelenti: A legutóbb kiadott orvosi jelentés szerint Mihály király a műtét utáni betegségéből teljesen felépült.

Az Actio Catholica filmkritikája

„Valamit víz a víz”. Fojtott levegőjű történet, mely az erkölcs és a bűnös szenvedély küzdelmét mutatja be, tulélénk színekkel.

„Cseresznyevirág”. Japán örömtáncok életéből vett érzéletes gésa-történet, álerkölcös felfogással.

„Az asszonyért”. A francia filmben az orvos és a papa lelki konfliktusa a bűnösnek induló szerelem körül talál kielégítő, a technikai kivitelben itt-ott túlmerész megoldást.

„Ártatlan vagyok”. Vastagabb mulattalásra szánt történet, léha élet-szemlélettel.

Temetés. Szász Gyuláné, szül. Fekete Ilona, dr Fekete Ferenc tb. főgyógyász és óv. Uhlaryk Ferencné testvére meghalt. Temetése pénteken 11 órakor lesz a Haller-kápolnából. Erdélyi, Concordia.

Japán követség Horvátországban. Tokióból jelentik: (MTI) A japán titkos államtanács egyhangúan hozzájárult ahhoz, hogy Horvátországban japán követséget állítsanak fel.

Tehetségkutató verseny Pécsen. A Magyar Tudósító jelenti: Pécs iskolán kívüli népművelésügyi bizottsága tehetségkutató versenyt rendez, amelyen a tanulóifjúság kivételével bárki résztvehet. A versenyt azok számára rendezik, akik úgy vélik, hogy szóbeli előadókészség, ének és zene terén az átlagot meghaladó képességgel rendelkeznek. A győztesek 200—200 pengő jutalmat kapnak és amennyiben a bíráló bizottság megállapítja felőlük a feltűnő tehetséget, úgy továbbképzésükről gondoskodik.

A Nagyváradi Iparosok Hitel-szövetkezet Temetkezési Egyesülete értesíti „A” csoportjának tagjait, hogy Primusz Pálné, Darabont Gyuláné, Ince András, özv. Harsányi Józsefné, Malica János és Dobozi János (666., 667., 668., 669., 670., 671-ik), a „B” csoportból, Schuch Károly, özv. Korpos Andrásné és Bossányi Károlyne (314., 315., 316-ik) tagunk meghalt. Ezért az esedékessé vált 40 fillér befizetendő az egyesület pénztárába. Az Elnökség.

Most javíttassa, tisztíttassa keréknárját JAKAB műszerésznél
 Kossuth-utca 5.
 zippzárjavítás

A „Filharmóniai Társaság” február 7-én, a Református Kulturpalotában zenekari hangversenyt rendez mándi Mándy Margit énekművész közreműködésével. Vezényel: Horváth Károly. Jegyek elővételben Eszti-szalomban, Rákóczi-út 15.

ANGOL TISZTEKET FOGTAK EL A BOLSEVISTA BANDÁK. Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A délkeleten állomásozó német parancsnoksági helyet a napokban 23 brit ügynök és tiszt szikratávíróval küldött segélykérését fogták fel, akik bolsevistabandák kezéből való megszabadításukat kérték. Kérésüket azzal okolták, hogy a német csapatok által jól ismert osztagok teljesen bolsevizálódtak és a brit összeköttöttségeket minden emberieséget kinyúló módon elfogták.

Hetvenezer idegen fordult meg Szegeden a múlt évben. A Magyar Tudósító jelenti: Szeged város idegenforgalmi hivatala most tette közzé az alföldi metropolis 1943 évi idegenforgalmi adatait. Ezek szerint Szegeden 67 ezernél több belöldi és 2500-nál több külföldi fordult meg, akiknek legnagyobb része szerb volt, utánuk legtöbbször Németországból érkeztek, volt azonban francia és száznál több szlovák, olasz, román és más nemzetiségű is. Az idegenforgalom természetesen az előző évekhez viszonyítva erősen esőkent, amelynek oka a szabadtéri játékok és a szegedi iparvászár elmaradása. A városi idegenforgalmi bevétele a közzétett adatok alapján kétmillió pengőre becsülhető.

A Bőrkereskedők Szakosztálya közgyűlést tart. A Kereskedelmi Csarnok keretében f. hó 6-án évi közgyűlést tart a bőrkereskedők szakosztálya, melyen a megyei megszervezés, tisztújítás és szakkérdéseket fogják megtárgyalni. Reméljük, hogy a kihívott szakosztály sokkal jobban fogja tudni ellátni a rájuk bízott feladatot.

MAGYAR ERŐ

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér. Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

SPORT

A Szerencsi SE-vel játszik barátságos mérkőzést vasárnap a NAC

(Nagyvárad.) A NAC vezetősége véglegesen döntött afelett, hogy barátságos mérkőzésre fogadják vasárnap a Szerencsi SE jóképességű együttesét. A szerencsi csapat igen jó erőt képvisel, hiszen az ősz folyamán Újpesttel is rendeztek barátságos viadalt és a lilák saját otthonukban is csak nagyon kemény küzdelem árán tudták a hegyaljai fiukat 4:1 arányban leküzdeni.

A NAC vezetősége igen jónéven vette, hogy a SzSE Nagyváradot választotta ki ideai első mérkőzésének lebonyolítására s hogy a nagy távol-

ság sem riasztja vissza a csapatot a mostani nehéz utazási viszonyok mellett. Eppen ezért úgy határoztak a legutóbbi elnöki tanácson, hogy ünnepléses keretek között, zászlóval NAC jelvényekkel ajándékozzák meg a vendég csapatot.

A mérkőzés iránt egyébként igen nagy az érdeklődés, hiszen a hosszú téli pihenő után ez lesz a csapat első bemutatkozása, na és most lép a nyilvánosság elé „próbajátékos” címen az az erősítés is, akiről már olyan sok szó esett Nagyvárad sportkörében.

Tavasza elkészül az erzsébetligeti pálya új lelátója?

(Nagyvárad.) Kedden a déli órákban fogadta dr. Soós István polgármester a NAC vezetőségét az Erzsébetligeti sportpálya korszerűsítésének tárgyában. Az egyesület részéről megjelent Cseuz Gyula elnök, dr. Killner Béla társelnök és Ajtay Gyula ügyvezető. A nagy horderejű tárgyalásba dr. Soós István polgármester bevonta még dr. Gyapay László helyettes polgármestert, Dalló Gyula tanácsnokot, Hergár Viktor műszaki tanácsost, Bakó István és Tóth Sándor városi főmérnököket.

Ajtay Gyula ügyvezető tárta fel a NAC nehéz helyzetét, élesen megvilágítva, hogy a korszerűtlen és csekély befogadóképességű sportpálya anyagilag is milyen hátrányosan érinti az egyesületet. Az átalakítási, illetve bővítési tervek és a költségve-

tés bemutatása után, igen megértően foglalkozott a bizottság a kérdéssel s a polgármester javaslatára úgy határozott, hogy a városi mérnöki hivatal részleteiben is felülvizsgálja a tervezetet és azt már a februári törvényhatósági közgyűlés elé terjesztik. Abban is megállapodott a bizottság, hogy dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester a NAC vezetőségével rövid időn belül felkeresik az OSK-t s személyesen kéri az építkezéshez szükséges anyagi támogatás kiutalását.

Ha olyan jóindulatú akarással támogatják a város vezetői továbbra is az ügyet, mint ahogy az első komoly értekezleten kinyilatkoztatták, akkor legkésőbb május közepére már állni fog az új, 2800 főt befogadó Erzsébetligeti lelátó.

SZÍNHÁZ

Az ideji színház legnagyobb operett slágere az *Egy boldog pesti nyár* csütörtökön, pénteken, szombaton este és vasárnap délután 3 órakor és vasárnap 6 órai kezdettel van a színház műsorán, a bemutatott előadás parádés szereposztásában. Jurik Julcsi felléptével. Gyönyörű kiállítás, Pazar toalettek, Szenciós táncok. Sok-sok humor és kacagás, szerelem, romantika. Az *Egy boldog pesti nyár* mindenkinek okvetlenül látni kell. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

Szombaton délután negyed 4 órakor filléres helyárrakkal a nagysikerű vigiáték-ujdonság a *Zsuzsó van műsoron*.

Homokpad, a Madách Színház rendkívüli nagysikerű műsordarabja minden vidéki színpadot megelőzve Kiss Manyi felléptével kerül bemutatásra a nagyváradai Szigligeti Színházban.

MŰSOR:

Csütörtökön este 6 órakor: *Egy boldog pesti nyár*.
Pénteken este 6 órakor: *Egy boldog pesti nyár*.
Szombaton délután egy negyed 4 órakor: *Zsuzsó*.
Szombaton este 6 órakor: *Egy boldog pesti nyár*.
Vasárnap délután 3 órakor: *Egy boldog pesti nyár*.

Vasárnap este 6 órakor: *Egy boldog pesti nyár*.
Hétfőn este háromnegyed 4 órakor: *Szilágyi Irma*.
Keddtől minden este: *Homokpad*.

RADIO

PÉNTEK, FEBRUAR 4.

Budapest I.

8.35 Délelőtti muzika.
10.15 A Budapesti Szalonzenekar.
10.15 Dalművészetek.
11.40 Somogyi Béla dr. előadása.
12.10 Melles Béla-zenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársai rádiószolgálat.
14.00 A rádiózenekar műsorából.
15.05 Guddenberg György tánczenekara.
15.30 Elő írók — új gondolatok.
16.20 Kedvelt szalonzenekarok.
17.00 Rádiózenekar.
17.45 Német hallgatóinknak.
18.20 Magyar ének — magyar lélek.
19.00 A líra él.
19.20 Táncczene.
20.00 Sportközlemények.
20.05 Mesterművek.
21.00 Böszörményi Nagy Béla beszél Keszthelyi Dezsőről.
21.15 Roósz Emil szalongyűjtése.
22.40 Hangszerek — hangulatok.
22.30 Magyar nóták.

Budapest II.

19.00 Mesterművek.
19.50 Látogatás a Ferencs Atyák 500 éves kecskeméti hajlékában.
20.10 Muzsikáló Dunapart.

Szombaton, esetleg hétfőn kísérik át Fekete Bélát az ügyészségre

(Nagyvárad.) Már kilenc nap óta tart a vizsgálat a Casino-mozgó erkélyén történt rejtélyes gyilkosság körülményeinek felderítésére. A rendőrség nagyrészt már befejezte a nyomozást. Számtalan bizonyíték és a megtalált bűnjelölés igazolja azt a feltevést, hogy a szörnyű bűntényt a gyanúsított jegyzető: Fekete Béla követte el.

A nagyváradai sajtót felkérték a nyomozó hatóságok, hogy mindaddig,

amíg a nyomozás eredményéről szóló jelentést hivatalosan nem közlik, az ügyel ne foglalkozzanak az eddigi részletességgel, mert ezt a nyomozás érdeke megkívánja. A hivatalos értesítés csütörtökön reggelig még nem készült el a sajtó számára.

Fekete Bélát csak szombaton, esetleg hétfőn kísérik át az ügyészségi fogházba, miután a kihágásért rá szabott büntetést a rendőrségi fogdában leült.

APROHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Férfi ruhákat, használtakat legjobban vehet, eladhat Molnárnál, Bémer-tér 1. 910
Eladók város közepében több új magánház, beköltözhető több kisebb, nagyobb bérházak és telkek. Özv. Tatayné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28-74. 265

Kombinátszoba, konyha, rekamier eladó. Verő asztalos, Kapucinus-u. 11.

SÜRGŐSEN eladó magánházak, bérházak, birtokok, üzletek. Popovics ingatlanközvetítő iroda, Szent János-utca 6. Telefon: 1567. 492

TELJESEN új prima minőségű szilbunda eladó. Cim a kiadóban. 504

ANGORAGUBANCOT és lerakatot bármilyen mennyiségben veszek. Székely, Kapucinus-u. 11. 507

Hülönléle

Fertőtlenítést, poloska, molyle és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja Varga Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutorás, Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

NAGYVÁRADI GAZDÁK ÉS KISIPAROSOK HITELSZÖVETKEZETE

mint az Oregagos Központi Hitelszövetkezt tagja. **Gróf Bethlen István-u. 6. 1.** Jelzalog és váltóköleson költségmentesen 5 1/2% kamattal 5 évre kapható. 2. Takarékbetét után 4% kamatot adunk. 3. Heti (piculás) betéttel a legjobban neveljük gyermekeinket takarékosságra. Legkisebb hetibetét 1 pengő.

Zippárjavítás felelősséggel. **Jakab** műszerésznel, Kossuth-u. 5. 64

Allás! nyec

GÉPKOCSI-VEZETŐKET keres mentőtől. Gyakorlattal rendelkezők és motorszerelők előnyben. 499

IRODAI gyakorlattal rendelkező tisztviselőket felvesz mentőtállomás. 500

EGY bilgárkertész, vagy bolgárkertészhez értő szakmunkást azonnal felveszek. Jelentkezés délelőtti órákban a csendőrzászlóalj közérkezési irodájában, Nagyvárad, Rudikovezky-ut 5. 494

MEGBIZHATÓ mindentest február hó 15-ére éves bizonyítvánnyal keresek. — Wesselényi M.-utca 22. 495

REGGELI lapkihordáshoz lapkihordót keresünk, azonnalra. Jelentkezni lehet a „Magyar Lapok” kiadóhivatalában.

IDŐNKENTI ácsmunkára azotid megbízható ácsmestert keres a Vegyi és Élelmiszeripari r. t., Anyos Pál-u. 2-6.

ÖSKERESZTÉNY gép- és gyorsírónót mielőbbi belépésre keresünk. Ajánlatokat „Részvénytársaság” jellegre a kiadóba kérünk. 509

KERESÜNK azonnalra erélyes, megbízható és munkaképes, lehetőleg nyugdíjas postást, vagy rendőrt, telephondnoknak. Ajánlatokat — írásban — Vegyi és Élelmiszeripari r. t.-hoz, Anyos Pál-u. 2-6. kérünk. 505

BEJÁRÓNÓT azonnalra keresek. Jelentkezni Major Vilma, Lahner Gy.-utca 9. I. em. 8. 501

FŐZNI tudó mindentest keresek. Kis gyermek van. Jelentkezni lehet délután 2-4-ig. Dr. Csányi járásbíró, Lakatos-u. 7. sz. 496

TÜZÖNÖK és ragasztók azonnal felvételnek a We-Ego cipőgyárban. Báthory-utca 12. 503

SZOPTATÓSDADÁT azonnali heléppel felveszek kéthónapos kisleányom mellé. Bozák, Beöthy Ödön-utca 67. Telefon 21-10. 493

Allás! kezes

IDŐSEBB megbízható nő ajánlkozik egy vagy két személy mellé házimunkára, németül beszél. Cim a kiadóban.

KISZOLGÁLÓNAK vendéglőbe, cukrászdába ajánlkozik fiatal leány. Alapí-u. 2. házesternél. 497

Elveszett

ELVESZETT kékróka szörme gallér. Ticsy nyomda utcától színházig vezető útvonalon. Becsületes megtaláló adja le Szaniszló-u. 21. alá, jutalom ellenében. 502

ELVESZETT a városháza mellett egy szürke férfi félkesztyű. A megtalálót kérem, adja át jutalom ellenében a városháza portásánál. 508

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R-T.

A szerkesztésért felel: **Dr. Virág József**
A szerkesztésért felel: **Dr. Paál Árpád**
1552-1571 Szent László-nyomda R-T.
1242-2163

Készült a Szent László-nyomda r. t. kértorgónéjén, Nagyvárad, Szilágyi Bercs-utca 5. em.